

Základní škola Švehlova 111, Sezimovo Ústí I, 391 01,
okres Tábor

Minimální preventivní program

2019/2020

„Škola bez drog a šikany“

**Základní škola
Sezimovo Ústí**

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola Sezimovo Ústí, Švehlova 111, okres Tábor
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Jana Šindelářová
Telefon na ředitele	381 263169
E-mail na ředitele	reditelka@zssvehlovasu.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mg. Klára Choulíková
Telefon	381 263169
E-mail	k.choulikova@seznam.cz

ZŠ	Počet tříd	Počet žáků
1. stupeň	7	131
Celkem	7	131

A. Zmapování situace ve škole

V průběhu školního roku 2018/2019 se ve škole vyskytla jedna situace rizikového chování, kdy žák pátého ročníku natáčel na mobilní telefon videa o přestávkách i v hodinách a rozesílal je po sociálních sítích. Situace byla řešena individuálním pohovorem se žákem, pohovorem s celou třídou a byla udělena kázeňská opatření.

Ostatní kázeňské přestupky, byly řešeny pouze domluvou s žáky i rodiči. Nebyly zaznamenány žádné neomluvené hodiny, zneužívání alkoholu, kouření apod.

V dalším období školního roku 2019/2020 bude škola pokračovat v realizaci svého dlouhodobého MPP a projektu „Co dokážeme, aneb na nudu nemáme čas.“

Ve škole se využívají dle zájmu dětí i rodičů schránky důvěry a možnost neomezených konzultací s vyučujícími, díky čemuž se všechny problémy řeší aktuálně a hned. Přípomínky pedagogů k problémovějšímu chování některých žáků jsou rozebírány na pedagogických radách a ve spolupráci s rodiči a dalšími odborníky se všichni zaměstnanci školy podílejí na zdárném řešení výchovné situace daných žáků.

B. Cíle vyplývající ze zmapované situace

Základní idea a stručný obsah programu:

V rámci dlouhodobého programu protidrogové prevence a prevence kriminality prostřednictvím soustavného působení v jednotlivých předmětech a dalšími rozmanitými aktivitami zvyšovat odolnost žáků proti negativnímu působení drog a dalších sociálně patologických jevů.

Zvyšovat tak schopnost žáků řešit adekvátním způsobem nejrůznější konflikty a náročné situace. Vytvářet nadále příjemné sociální klima ve škole, příjemnou atmosféru pro pozitivní realizaci každého jednotlivce v době školního vyučování, nabízet dětem vhodné volnočasové aktivity, chápat zdravý životní styl.

Cíle:

1. Dále zvyšovat účinnost preventivního programu na škole v návaznosti na předešlý preventivní program viz školní rok 2018/ 2019.
2. Důsledně se zaměřit na včasné rozpoznání a podchycení všech projevů šikany mezi žáky, na prevenci sociálně negativních jevů (zejména na projevy brutality, šikany, vandalství, rasismu, asociálního chování, případně dalších sociálně patologických jevů).
3. Rozvíjet u žáků pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka, učit žáky jednat v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.
Učit žáky: nacházet pozitivní životní cíl a hodnoty, znát rizika zneužívání návykových látek, dopad na zdraví jedince.
4. vést žáky důsledně a systematicky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka.
5. Vytvářet na škole produktivní a bezpečné prostředí, dobré sociální klima.
6. Veškerým působením na žáky směřovat ke zdravému posilování a rozvíjení osobnosti všech žáků a k utváření postojů vedoucím ke zdravým rozhodnutím, uvědomění si odpovědnosti za zdraví své i ostatních.
7. Zaměřit se na zvyšování sociální kompetence dětí, na rozvoj dovedností, které vedou k samostatnému rozhodování, k posilování sebedůvěry, odolnosti vůči stresu a odmítání všech forem sebedestrukce. Naučit žáky přijímat kritiku od spolužáků i dospělých.
8. Informovat žáky o nabídce specializované pomoci – krizová centra, linky důvěry apod.
9. Učit žáky rozpoznávat taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky a alkoholické nápoje a umět k nim zaujmout správné stanovisko.

C. Minimální preventivní program

„Škola bez drog a šikany“

I. Práce pedagogického sboru a vedení školy

1. Každodenní výchovné působení pedagogů i ostatních výchovných a jiných pracovníků školy (viz aktuální situace při vzdělávací i výchovné práci na škole).
 2. Nabídka širokého spektra volnočasových aktivit v rámci projektu „Co dokážeme“, které povedou k uvědomění si jak vlastních, tak i kolektivních společných kvalit a hodnot:
 - a) v průběhu celého projektu budou žáci i veřejnost průběžně informováni o výsledcích všech akcí a soutěží na školní nástěnce
 - b) v závěru školního roku bude celý projekt veřejně vyhodnocen na školní akademii
 3. Spolupráce s Policií ČR:
 - exkurze na Policii ČR
- přednáška Městské policie ve škole
- beseda s příslušníky dobrovolného hasičského sboru

Dílčí úkoly:

- pokračovat v dalším vzdělávání pedagogů v oblasti týkající se primární prevence v oblasti zneužívání návykových látek, v oblasti diagnostiky včasného odhalování rizik a vlivů narušujících zdravý osobnostní a sociální vývoj dětí
- zapojit co nejvíce žáků školy do soutěží a volnočasových aktivit
- učitelé, vychovatelky – seznámit se s podstatou, formami a nebezpečnými důsledky šikany, prohlubovat své znalosti a dovednosti v tomto oboru
- navodit úzkou spolupráci mezi žáky, rodiči a pedagogy a jasně vymezit možnosti oznamovat i zárodky šikanování apod. (při zachování důvěrnosti takového sdělení)
- zajistit dohled pedagogů o přestávkách, před vyučováním i po jeho skončení, aby nemohlo docházet k šikanování apod.
- zvyšovat informovanost – doplňování školní knihovny o literaturu z oblasti problematiky agresivního chování a šikanování protidrogové prevence žáků:
 - např. M. Kolář: „Skrytý svět šikanování na školách“
 - P. Říčan: „Agresivita a šikana mezi dětmi“
 - R. Portmanová: „Jak zacházet s agresivitou“

- spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou, s metodiky preventivních aktivit a s dalšími odbornými pracovišti
- zaměřit se na pomoc žákům, kteří mají jakékoliv vzdělávací či výchovné problémy (práce s integrovanými žáky, spolupráce s PPP)
- zajistit úzkou a neformální spolupráci s rodinami žáků, trpělivý individuální přístup ze strany všech pedagogů
- rozvíjet a optimalizovat dobré vztahy mezi žáky a učitelkami, výchovnými pracovníci i mezi žáky samotnými (posilovat důvěru žáků u učitelky a výchovné pracovnice)
- zvyšovat odolnost žáků při překonávání různých životních problémů, rozvíjet jejich sebekontrolu
- učit žáky nenásilně zvládat konflikty, úzkosti, stres
- zaměřit se na pomoc romským dětem a na správný postoj k romské problematice, na prevenci rasismu mezi dětmi
- pečovat o nadprůměrné žáky
- začleňování žáků jiných národností do kolektivu třídy
- zajistit úspěšný přechod žáků do 6. tříd a na osmiletá gymnázia
- v rámci vzdělávacích plánů v jednotlivých předmětech budou žáci seznamováni s potřebnými vědomostmi, dovednostmi i postoji, které napomohou u žáků rozvíjet žádoucí mezilidské vztahy, zvýší sociální kompetence u dětí a budou u nich vytvářet pozitivní cíle a hodnoty

Šikanování je mimořádné nebezpečná forma násilí, která ohrožuje naplňování zásad a cílů vzdělávání ve škole. Naše škola se proto zaměřuje prostřednictvím MPP na prevenci a rozpoznání projevů šikany.

a/ zmapování situace ve škole

b/ motivace pedagogů ke změně, společné vzdělávání

c/ společný postup při řešení šikany (ředitel, učitel, metodik prevence, školní družina)

d/ prevence v třídních hodinách, v běžné výuce

e/ prevence na školních a mimoškolních akcích

f/ spolupráce s rodiči

g/ spolupráce s PPP a specializovanými zařízeními

h/ spolupráce se školami v okolí

Součástí preventivního programu je podrobnější scénář pro obyčejnou počáteční šikanu.

1. Odhad závažnosti a stanovení formy šikany
2. Rozhovor s informátory a oběťmi
3. Nalezení vhodných svědků

4. Individuální rozhovory se svědky
5. Ochrana oběti
6. Předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru:
 - rozhovor s oběťmi, s agresory - směřování k dohodě, k usmíření
 - pouze rozhovor s agresory - směřování k metodě nátlaku
7. realizace vhodné metody:
 - usmíření
 - nátlak (výchovní pohovor s agresorem a jeho rodiči)
8. třídní hodina:
 - efekt metody usmíření
 - oznámení potrestání agresorů
9. rozhovor s rodiči oběti
10. třídní schůzka
11. práce s celou třídou

Při odhalení šikany školní metodik prevence, na podkladě kvalifikovaného odhadu stádia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama nebo si povolá odborníka – specialistu.

V případě, že škola zvládne situaci sama, má k dispozici pro zastavení násilí běžná, ale i mimořádná nápravná opatření:

- napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy
- snížení známky z chování
- převedení do jiné třídy či pracovní skupiny
- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska výchovné péče
- ředitel školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou
- škola umožní agresorovy individuálně-výchovný plán

Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce vedení školy s dalšími subjekty:

- v resortu školství – s PPP, SVP
- v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři
- v resortu sociální péče – s odd. péče o rodinu a děti, s odd. sociální prevence

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, ředitel školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

Minimální preventivní program rozšířen Metodickým pokynem MŠMT č. j. 22294/2013 – 1
(Věstník srpen 2013).

II. Spolupráce s rodiči

Cíl spolupráce:

- zajistit úzkou a neformální spolupráci s rodinami žáků
- trpělivý individuální přístup ze strany všech pedagogů

Formy spolupráce:

- třídní schůzky, konzultace
- možnost každodenního kontaktu s pedagogickými pracovníci
- školní akce (viz projekt)
- výstavy v budově školy
- vystoupení žáků (besídky, ukázkové hodiny, koncerty sboru)
- výlety a akce mimo školní budovu
- možnost vyjádření připomínek rodičů k práci školy – jak osobně, tak i prostřednictvím 2 volených zástupců ve Školské radě
- spoluúčast při sběru pom. kůry, léčivých bylin
- sponzorská spolupráce (viz finanční prostředky určené na VV materiály, odměny pro žáky)
- účast na velkých celoškolních akcích jako je každoročně slavnostní zahájení školního roku v tělocvičně a závěrečná školní akademie

III. Program preventivních aktivit pro žáky školy

PROJEKT

„ CO DOKÁŽEME, aneb NA NUDU NEMÁME ČAS“

školní rok 2019 / 2020

ZÁŘÍ	Zmapování situace – viz žáci, kteří budou vyžadovat specifickou péči Zjištění zájmu žáků o kroužky Projekt „Já“ - 3. A Mgr. Choulíková Návštěva školní knihovny - 2. A Mgr. Marešová Dopravní výchova – 4. A, 4. B Mgr. Pětivlasová, Bc. Vondrušová „Bublinková show“ – akce ŠD

ŘÍJEN	Zahájení činnosti školních kroužků – pěvecký, čtenářský, počítačový, výtvarný, anglický jazyk, sportovní gymnastika, keramický, turistický Podzimní výprava do přírody – 5. ročník Mgr. Mikulenková Halloweenské soutěže - akce ŠD Knihovna „Krtek jako zvířátko“ – 2. ročníky – Mgr. Křivková Divadelní představení „Staré pověsti české“ - 4. A, 4. B, 5. A třídní učitelé Otevření knihovny, výpůjčky – Mgr. Marešová Sázení stromů (celorepubliková akce) – 2. ročníky Mgr. Marešová Halloweenské vyučování – 3. roč. Mgr. Choulíková
LISTOPAD	Zpívánky – „Podzim“ – Mgr. Pětivlasová „Pochod spadaným listím“ - akce ŠD Divadelní představení: „Čarodějná pohádka,, – 1. A, 2. A, 2. B, 3. A - tř. učitelé DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ – tř. učitelé VV soutěž „pohádkové postavy“ – Mgr. Tůmová Výroba vánoční keramiky – Mgr. Křivková Drakiáda – 3. roč. Mgr. Choulíková Knihovna „Bratři Čapkoví“ – 3. A – Mgr. Choulíková Knihovna „Den slabikáře“ – 1. A – Mgr. Tůmová
PROSINEC	Vánoční koncert sboru Paprsek Mikulášská nadílka pro všechny třídy – 5. roč. Mgr. Mikulenková Den otevřených dveří pro seniory Vánoční dílna - akce ŠD Vánoční prozpěvování ZŠ a MŠ – Mgr. Pětivlasová Vánoční besídky – třídní učitelé Knihovna „Česká republika“ – 4. ročníky – Bc. Vondrušová
LEDEN	Knihovna „Vesmír“ – 5. A – Mgr. Mikulenková Knihovna „Bajky“ – 4. B - Bc. Vondrušová Vycházky ke krmelci – akce ŠD Zpívánky „Zima“ – pěvecký sbor Mgr. Pětivlasová Projekt „Není nám to šumák“(Chceme porozumět spolužákovi s Aspergerovým syndromem) - 3. A – Mgr. Choulíková
ÚNOR	Pěvecká soutěž „Zvoneček“ 1. – 5. ročník – Mgr. Pětivlasová Karaoke soutěž - akce ŠD Karneval pro žáky ZŠ a MŠ Výroba velikonoční keramiky – Mgr. Křivková Sportovní akce – vybíjená 5. ročníků Recitační soutěž 1. – 5. ročník – Mgr. Choulíková Knihovna „B. Říha“ – 2. ročníky – Mgr. Marešová

BŘEZEN	Sportovní akce – vybíjená 4. ročníků Veselá olympiáda - akce ŠD „Vítání jara“ turistický pochod - 5. roč. Mgr. Mikulenková Sportovní akce - sportovní gymnastika – Mgr. Choulíková Knihovna „Letopisy Narnie“ – 5. A – Mgr. Mikulenková Okresní pěvecká soutěž „Jihočeský zvonek“ – Mgr. Pětivlasová DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ pro MŠ Knihovna „O. Sekora“ – 3. A – Mgr. Choulíková Zpívánky „Jaro“ – Mgr. Pětivlasová
DUBEN	VV soutěž „Dinosauři“ – Mgr. Tůmová Projekt „Den Země“ – 3. r. Mgr. Choulíková Olympiáda z MAT, ČJ pro 4. – 5. ročník „Noc s Andersenem“ – 3. roč. Mgr. Choulíková Knihovna „Letopisy Narnie“ – 4. B – Bc. Vondrušová Knihovna „Staré řecké báje a pověsti“ – 4. A – Mgr. Pětivlasová Velikonoční dílna - akce ŠD „Rej čarodějnic“ – společná akce ZŠ a MŠ DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ – tř. učitelé
KVĚTEN	Kladení věnců k památníku – účast žáků pěveckého sboru Sportovní akce – McDonald’s cup (fotbalový turnaj) Zážitkový stan „Kosmická show“ – Mgr. Choulíková Knihovna „Čtyřlístek“ – 3. A – Mgr. Choulíková Canesterapie - akce ŠD Knihovna „Pasování prvňáčků na čtenáře“ – 1. A – Mgr. Tůmová Sběr lesních plodů Třídní besídky – třídní učitelé
ČERVEN	Knihovna „Večerníček“ – 2. ročníky – Mgr. Křivková Pochod „Běží liška k Táboru“ 5. roč. – Mgr. Mikulenková Sběr léčivých bylin Orientační běh - akce ŠD Zpívánky „Léto“ – Mgr. Pětivlasová Školní výlety – všechny ročníky Atletická olympiáda 1. stupně – Mgr. Choulíková Školní akademie

Plán programů zaměřených na prevenci rizikového chování dětí

THEIA :	Bezpečný start do školního života	1. ročník
	Bezva třída	2. ročník
	Vliv médií na školní populaci	3. ročník
	Dětský svět financí	4. ročník
	Virtuální svět	5. ročník

IV. Ostatní akce

- účast pěveckého sboru na akcích Městského úřadu
- proškolení pedagogů
- enviromentální výchova – pobyt žáků v přírodě, poznávání přírodnin, exkurze do botanické zahrady, expozice hub
- Městské středisko kultury a sportu MěXus: koncerty, divadelní představení, výstavy
- Divadlo O. Nedbala - Divadelní představení pro děti
- představení v tělocvičně školy - divadelní spolky

V. Spolupráce s okolím školy

Cíle a úkoly:

- spolupracovat s pedagogicko- psychologickou poradnou, s metodiky preventivních aktivit a s dalšími odbornými pracovišti
- zaměřit se na pomoc žákům, kteří mají jakékoliv vzdělávací či výchovné problémy /práce s integrovanými žáky, spolupráce s PPP/
- zaměřit se na žáky talentované a ty, kteří vyžadují speciální vzdělávací potřeby - inkluze
- pro MŠ budou připravovány akce zaměřené na oblast výtvarnou, tělesnou, pracovní a hudební se záměrem odstraňovat adaptační problémy u některých bázlivějších dětí a zvyšovat informovanost veřejnosti o činnosti školy
- sledovat všechny zvláštní projevy (viz syndrom týraných dětí, dětí šikanovaných) a ve spolupráci s ostatními pedagogickými a výchovnými pracovníky, s dětskými lékaři, PPP a sociálními odbory poskytnout pomoc těm, kteří ji případně potřebují
- spolupracovat s orgány státní správy a místní samosprávy a institucemi zabývajícími se využitím volného času dětí a mládeže

- v rámci spolupráce s Policií ČR rozvíjet vědomosti a dovednosti dětí v těchto tematických okruzích:
 - a) Policie ČR
 - b) Dopravní výchova – chodec, cyklista
 - c) Vlastní bezpečnost
 - d) Co se smí a nesmí
 - e) Děti a trestné činy
 - f) Mezilidské vztahy, šikana
 - g) Tabák, alkohol, cigarety
 - h) Drogy a hazardní hry

VI. Evidence a efektivita

- plnění a konkretizace jednotlivých úkolů MPP (viz témata, obsah činnosti) budou zaneseny do výchovných vzdělávacích plánů v jednotlivých ročnících, zapisovány v třídních knihách a hodnoceny při pedagogických radách
- k práci školy se vyjádří i zástupci Školské rady na svých pravidelných setkáních – 2x ročně
- ředitelka školy bude jejich plnění sledovat při hospitacích, bude ve spolupráci se všemi pracovníky školy usilovat o co nejlepší sociální klima školy
- akce se budou hodnotit ihned po jejich skončení ústní formou
- souhrnné hodnocení proběhne na pedagogických radách
- závěrečná zpráva se promítne ve výroční zprávě za uplynulý školní rok a ve vlastním hodnocení školy
- realizace MPP bude zpracovaná za školní rok jako samostatná závěrečná zpráva

VII. Závěrečné informace

Seznámení pedagogického sboru školy s MPP bylo provedeno na zahajovací pedagogické radě dne 28. 8.2019.

Mgr. Jana Šindelářová
ředitelka školy

Sezimovo Ústí 14. 10. 2019